

„Dopalacze” – czyli nowe narkotyki – to produkty o zróżnicowanym składzie, które łączy jedna wspólna cecha: zawierają substancje psychoaktywne działające na układ nerwowy człowieka w podobny sposób do dotychczas znanych narkotyków. Substancje te są zarówno produkowane przez człowieka (czyli syntetyczne), jak i pozyskiwane z roślin. „Dopalacze” zawierają niezwykle groźne substancje dla zdrowia i życia osoby, która je zażyje. Mimo tego, że na ich opakowaniach widnieje napis: „Produkt nie jest przeznaczony do spożycia”, właśnie z taką intencją jest sprzedawany. W grupie „dopalaczy” znajdują się substancje o różnym działaniu. Możemy je podzielić na trzy typy: 1) o działaniu pobudzającym, 2) o działaniu halucynogennym oraz 3) o działaniu reklamowanym jako zbliżony do marihuany. Większość „dopalaczy” charakteryzuje się tym, że już w niewielkich dawkach działają na ośrodkowy układ nerwowy (mózg). Dlatego bardzo łatwo można je przedawkować, co prowadzi do poważnych konsekwencji dla zdrowia fizycznego i psychicznego, a nawet śmierci.

DOPALACZE

- Ang. – smarts, legal highs, herbal highs, boosters.
- Potoczna nazwa grupy substancji o rzekomym lub faktycznym działaniu psychoaktywnym.
- Termin „dopalacze” może sugerować, że są to związki o działaniu psychostymulującym, które powodując przyływ energii, pozwalają intensywnie żyć, bawić się i „otwierając wrota pamięci”, uczyć się.
- Pierwotnie termin „dopalacze” używano w stosunku do różnych substancji lub ich mieszanek o działaniu psychoaktywnym, które nie występowały w wykazie substancji kontrolowanych przepisami o przeciwdziałaniu narkomanii.

DOPALACZE NIE STANOWIĄ BEZPIECZNEJ ALTERNATYWY DLA INNYCH NARKOTYKÓW

- Skład deklarowany na opakowaniu może się różnić od składu rzeczywistego.
- W skład preparatu mogą wchodzić substancje niezadeklarowane przez producenta.
- Mogą występować duże różnice w składzie i działaniu pomiędzy tak samo nazywanymi się produktami.
- Skład jakościowy i ilościowy produktu sprzedawanego jako dopalacze jest zmienny, co zwiększa ryzyko przedawkowania i działań toksycznych.
- Dopalacze są równie niebezpieczne jak inne narkotyki.
- Uzależniają.
- Są dużym zagrożeniem dla zdrowia i życia.

NIEBEZPIECZEŃSTWO

- Zażywanie wyższych dawek w przekonaniu, że dopalacze działają słabiej od innych, tzw. tradycyjnych narkotyków.
- Łączenie dopalaczy z innymi związkami psychoaktywnymi (alkoholem, marihuaną, innymi dopalaczami) oraz lekami.

- Ryzyko indukcji zaburzeń psychicznych: napady szału, psychoza schizofreniczna, napady lęku, zaburzenia snu.
- Ryzyko indukcji napadów drgawkowych.
- Ryzyko silnych odpowiedzi ze strony układu krążenia.

OBJAWY ZATRUCIA DOPALACZAMI

- zaburzenia świadomości
- bóle głowy
- drżenie rąk
- zaburzenia orientacji
- bełkotliwa mowa
- omdlenia
- kołatanie serca
- wymioty
- wysoka gorączka
- skoki ciśnienia krwi i zaburzenia rytmu serca (puls nawet 150-190 uderzeń na minutę)
- utrata przytomności
- wahania nastroju (na zmianę depresja i euforia)

Objawy są bardzo różne i mogą wskazywać też na zatrucie narkotykami, lekami itp. Czasami jest to agresja połączona z drgawkami, grymasami twarzy, wiciem się po podłodze. W innym przypadku może to być zupełne otępienie i brak kontaktu z osobą.

Dopalacze mogą w sposób trwały uszkodzić serce, wątrobę, nerki czy mózg. Ponieważ są to substancje psychoaktywne o silnym działaniu na ośrodkowy układ nerwowy, mogą powodować np. powstawanie stanów lękowych, depresyjnych, mogą też wyzwać uśpione psychozy, schizofrenię u osób, u których być może nigdy nie doszłoby do rzutu takiej choroby, gdyby nie czynnik inicjujący w postaci dopalaczy. Może dochodzić również do uszkodzeń ośrodkowego układu nerwowego, które ujawnią się dopiero po wielu latach, np. w postaci zaburzeń osobowości, nadmiernej agresji, zaburzeń pamięci, dużej impulsywności, chwiejności emocjonalnej.

Zatrucia dopalaczami są bardzo trudne w leczeniu, gdyż, w przeciwieństwie do tradycyjnych narkotyków, nie ma testów wykrywających ich obecność w organizmie.

Jeżeli dziecko lub ktoś z twoich znajomych zażył dopalacze i źle się czuje pamiętaj, aby:

- nie pozostawiać go samego, bo może utracić przytomność

- nie podawać żadnych leków, bo mogą one wejść w reakcję z zawartością dopalacza
- zachować opakowanie od dopalacza, aby pokazać lekarzowi
- podać dużo wody do picia, aby przefiltrować organizm